

Vzdělávací oblast - Člověk a svět práce

Praktické činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace v učebním plánu je 1 vyučovací hodina týdně.

Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány tématické okruhy pro skupinu chlapců a skupinu dívek, které jsou vyučovány odděleně. Předmět je rozdělen na šest tématických okruhů: pěstitelství, práce s technickými materiály, příprava pokrmů, provoz a údržba domácnost, elektrotechnika a svět práce. Praktické činnosti chlapců zahrnují práci s technickými materiály, elektrotechniku a svět práce (v 6.,8. a 9.ročníku), v 7. ročníku pěstitelství.

Praktické činnosti dívek zahrnují pěstitelství (v 6. ročníku), přípravu pokrmů (v 7. ročníku) a provoz a údržbu domácnosti a svět práce(v 8. a 9. ročníku). Příprava pokrmů se vyučuje ve čtyřhodinových cyklech a je rozdělena na 1 hodinu teorie a přípravy na praktické činnosti a 3 hodiny praktických činností.

Vzdělávání dívek i chlapců v tématickém okruhu pěstitelství směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- osvojení správné volby a používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci s dostupnou mechanizací a technikou
- osvojení a uplatnění zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní profesní orientaci

Vzdělávání chlapců v tématickém okruhu práce s technickými materiály směřuje k :

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních činností při ručním opracování materiálu
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci, osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
- seznámení s historií významných a zajímavých vynálezů technického pokroku pro poznání a pochopení kontinuity vývoje technické vyspělosti a ekonomických podmínek života společnosti

Vzdělávání dívek v tématickém okruhu příprava pokrmů směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků při přípravě pokrmů
- poznání vybraných technologických výrobních postupů, surovin a plodin a osvojení si jednoduchých pracovních postupů při přípravě pokrmů
- osvojení si a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě

Vzdělávání dívek v tématickém okruhu provoz domácnosti směřuje k:

- osvojení si a uplatnění zásad bezpečnosti ochrany a první pomoci při práci, hygieny práce, základů organizace
- plánování práce a technologické kázně
- osvojení si společenského vystupování a chování, dovednosti komunikace
- získání základních pracovních dovedností, návyků a postupů při práci v domácnosti
- osvojení správné volby a používání vhodných nástrojů, pomůcek, náradí a dostupné techniky
- poznání vybraných technologických výrobních postupů a osvojení si jednoduchých pracovních postupů při přípravě pokrmů
- seznámení s vybranými druhy rostlin, jejich vztahu na člověka a jeho zdraví
- získání pozitivního vztahu k práci, odpovědného chování k lidem kolem sebe
- tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce, osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní profesní orientaci

Vzdělávání chlapců v tématickém okruhu elektrotechnika směřuje k:

- získání uživatelských dovedností při práci s technikou v různých oborech lidské činnosti
- osvojení a uplatnění zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s elektrickým zařízením
- získání odpovědného a tvořivého postoje k vlastní kvalitě provedené práce s ohledem k zachování maximální bezpečnosti při práci na elektrických zařízeních
- pochopení vývoje technické vyspělosti a ekonomických podmínek života společnosti
- získání praktických pracovních dovedností a návyků při práci s elektrickým zařízením s maximálním zachováním bezpečnosti, zdraví a zamezení škodám na majetku
- tvůrčí myšlenkové spolupráci žáků k rozvoji myšlení
- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadávaných úkolů
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spjata s pracovní činností člověka
- k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci a k rozvoji podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Vzdělávání chlapců i dívek v tématickém okruhu svět práce směřuje k:

- získání informací o učebních oborech, náplní jednotlivých řemesel
- získání poznatků o požadavcích na absolvování daných oborů
- orientaci o druzích škol a návaznosti dalšího vzdělávání
- získání informací o možnostech podnikání v jednotlivých oborech

V předmětu pracovních činností se prolínají průřezová témata :

Výchova demokratického občana (VDO) – zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání , řešení problémů samostatně a odpovědně společně komunikovat, podporovat aktivitu a kooperovat.

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí.

Enviromentální výchova (EV) – pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky, provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, péče o zeleň, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí

Mediální výchova (MV) –schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií, tisku, rozhlasu, televize, internetu.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS) – zavést evropskou dimenzi, evropský rozměr do vzdělávání jako prostředek mezinárodní a multikulturní orientace, rozvíjet vědomí evropské identity při respektování identity národní.

Interkulturní výchova (IKV) – zlepšovat klima třídy a školy, harmonizovat mezilidské vztahy, zlepšovat vztahy žák-žák, žák-učitel, učitel- rodič.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák - poznává smysl a cíl učení

- má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich

Učitel - zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů

- vede žáky aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině

Kompetence k řešení problémů

Žák - promýšlí pracovní postupy praktických cvičení

- při řešení se učí chápat, že se při práci bude setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- poznatky aplikuje v praxi

Učitel – se zajímá o náměty

- klade otevřené otázky

Kompetence komunikativní

Žák - se učí správnému postupu při práci

- při komunikaci používá správné názvosloví
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků

Učitel – zadává úkoly při kterých žáci spolupracují

- vede žáky, aby na sebe brali ohledy

Kompetence sociální a personální

Žáci - pracují ve dvojicích, skupinách a minitýmech (do 6 ti osob)

- týmová spolupráce při řešení problémů
- přispívají k diskusi a respektují názory jiných
- učí se věcně argumentovat

Učitel – podle potřeby pomáhá žákům

- každému žákovi umožňuje zažít úspěch
- dodává žáků sebedůvěru

Kompetence občanské

Žáci - respektují pravidla při práci

- dokáží poskytnout 1. pomoc a přivolat pomoc při zranění
- chápou základní ekologické souvislosti, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické dědictví
- projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům

Učitel – vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence pracovní

Žák - dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci

- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbá na ochranu životního prostředí
- své znalosti využívá v běžné praxi.

Učitel - vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů

- pozoruje pokrok při práci v hodině
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok